GOIB
CONSELLERIA EDUCACIÓ, UNIVERSITAT I RECERCA
DIRECCIÓ GENERAL PRIMERA INFÀNCIA, INNOVACIÓ I COMUNITAT EDUCATIVA

CONSELLERIA SALUT I CONSUM
SERVEI SALUT ILLES BALEARS

DIABETIS

ALERTA ESCOLAR BALEAR

SETEMBRE/2020

QUÈ ÉS LA DIABETIS?

És una malaltia metabòlica crònica provocada per una mala utilització dels sucres (hidrats de carboni), com a conseqüència de falta d'insulina.

TIPUS DE DIABETIS

DIABETES TIPUS I	• Es presenta habitualment abans dels 35 anys. • Les cèl·lules del pàncrees que produeixen insulina són destruïdes per mecanismes autoimmunes. • És insulinodependent.
DIABETES TIPUS II	• Es coneix com a diabetis d'adult, apareix entre els 35-40 anys. • La capacitat de produir insulina no desapareix del tot, el cos presenta una resistència en augment a la insulina. • Es tracta amb medicació prèvia (oral). • A estadis avançats necessita tractament amb insulina.
ALTRES DIABETES	• Són secundàries a fàrmacs, infeccions i alteracions genètiques.
DIABETES GESTACIONAL	• Es produeix per una alteració del metabolisme dels carbohidrats, diagnosticada per primera vegada durant l'embaràs.

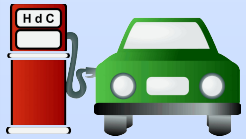
GLUCOSA

QUÈ ÉS?

És el combustible del cos.

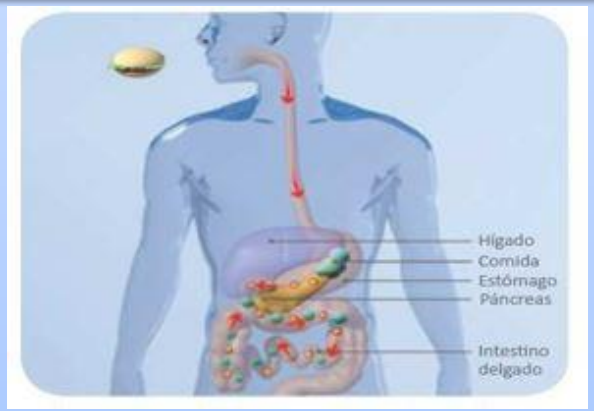
Totes les cèl·lules del cos necessiten glucosa per funcionar.

L'única font d'energia que utilitza el cervell per funcionar és la glucosa.

D'ON PROVÉ?

Dels aliments que contenen hidrats de carboni (sucres i almidons).

El cos digereix i converteix els aliments en nutrients, inclosa la glucosa.

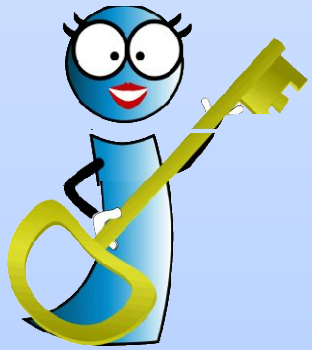

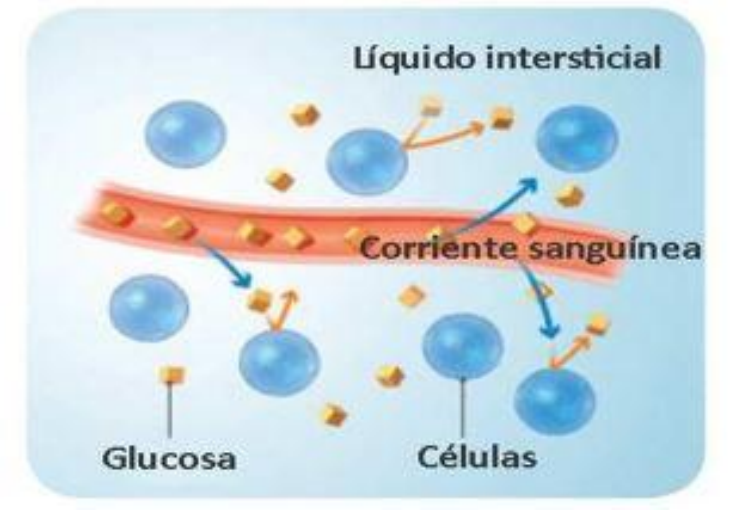
La glucosa passa del tracte digestiu al corrent sanguínia.

GLUCOSA

COM PASSA LA GLUCOSA A L'INTERIOR DE LES CÈL·LULES?

La INSULINA és una hormona segregada pel pàncrees, que té com a principal funció permetre el pas de la glucosa a l'interior de la cèl.lula, des de la sang i el líquid intersticial.

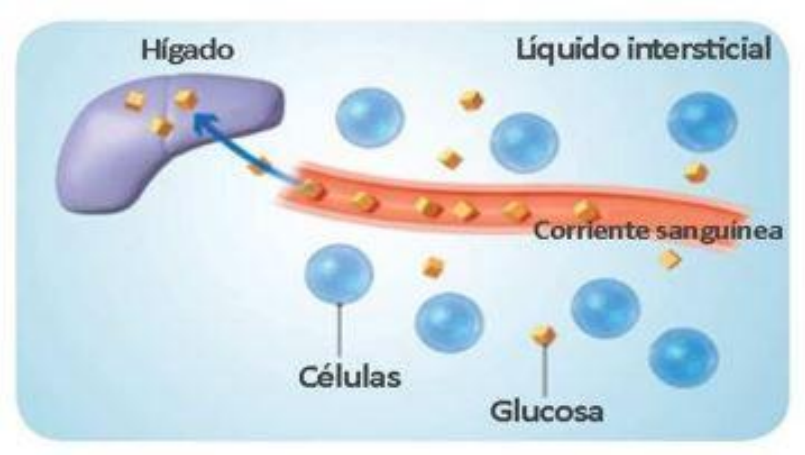

La glucosa no pot desplaçar-se a les cèl·lules sense insulina.

GLUCOSA

QUÈ SUCCEEIX AMB LA GLUCOSA QUE NO S'UTILITZA?

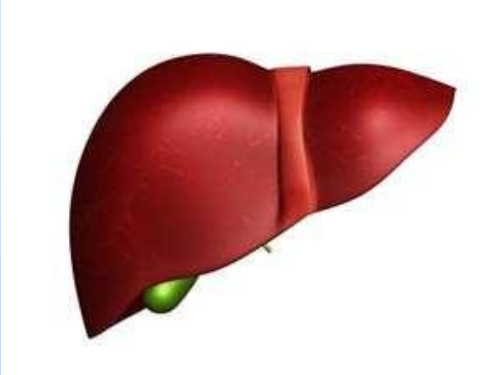
La glucosa s'emmagatzema al fetge i al múscul en forma de glucògen, constituint energia de reserva. Quan aquests dipòsits estan plens, es transforma en greix i s'acumula.

Com el dipòsit de benzina d'un automòbil, el cos emmagatzema energia extra al fetge.

EQUILIBRI GLUCOSA - INSULINA

FETGE

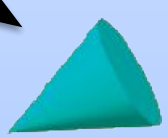
PÀNCREES

El fetge allibera o emmagatzema glucosa en funció de les necessitats del cos.

Hormones

Glucagón: ajuda a augmentar els nivells de glucosa.

Insulina: ajuda a disminuir els nivells de glucosa.

EQUILIBRI GLUCOSA - INSULINA

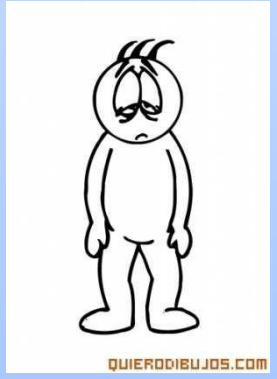
La quantitat d'insulina s'adapta a la quantitat de glucosa en sang.

+++ Glucosa
++ Glucosa
+ Glucosa

+++ Insulina
++ Insulina
+ Insulina

No insulina = hiperglucèmia i cèl·lules defallides.

COMPOSICIÓ DELS ALIMENTS

HIDRATS DE CARBONI

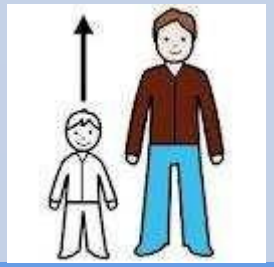
Proporcionen energia

- Simples: són d'absorció ràpida.
- Complexes: són d'absorció lenta.

PROTEÏNES

Treballen en la reparació de teixits i el creixement del cos

GRASES-LÍPIDS

Emmagatzemen energia

Hidrats de carboni simples	Hidrats de carboni complexes
GLUCOSA FRUCTOSA LACTOSA SACAROSA	ALMIDÓ VEGETALS CEREALS LLEGUMS TUBERCLES

CONTROL DE LA GLUCÈMIA CAPILAR

És la determinació del nivell de glucosa en sang amb un glucòmetre.

Quin és el valor normal de glucosa en sang?

- ✔ GLUCÈMIA NORMAL: 70 – 110 mg/dl

OBJECTIUS DE GLUCÈMIA EN UN INFANT AMB DIABETIS

ABANS DE QUALSEVOL MENJADA	• Entre 80 i 140 mg/dl
2 HORES DESPRÉS QUALSEVOL MENJADA	• Entre 100 i 180 mg/dl
DURANT LA MATINADA	• Més de 80 mg/dl • El més petits més de 100 mg/dl

Les xifres per damunt d'aquests valors es considera HIPERGLUCÈMIA.
Les xifres per davall de 70 mg/dl es considera HIPOGLUCÈMIA.

QUAN FER ELS CONTROLS DE GLUCÈMIA?

- ABANS DE CADA MENJADA
- ABANS D'ANAR-SE A DORMIR
- DE TANT EN TANT UN CONTROL DE MATINADA
- A SITUACIONS ESPECIALS: SENYALS D'HIPOGLUCÈMIA, MALALTIA...

HIPOGLUCÈMIA = glucèmia < 70 mg/ml

Disminució de la glucosa en sang

CAUSES
Falta d'ingesta d'aliment.
Alimentació amb escassa aportació de carbohidrats.
Augment de l'activitat física (intensa).
Haver patit hipoglucèmies anteriorment.
Pèrdues imprevistes: vòmits, diarrea...
Errors en l'administració d'insulina (en cas d'infants o joves diabètics).
Consum d'alcohol.

HIPOGLUCÈMIA = glucèmia < 70 mg/ml

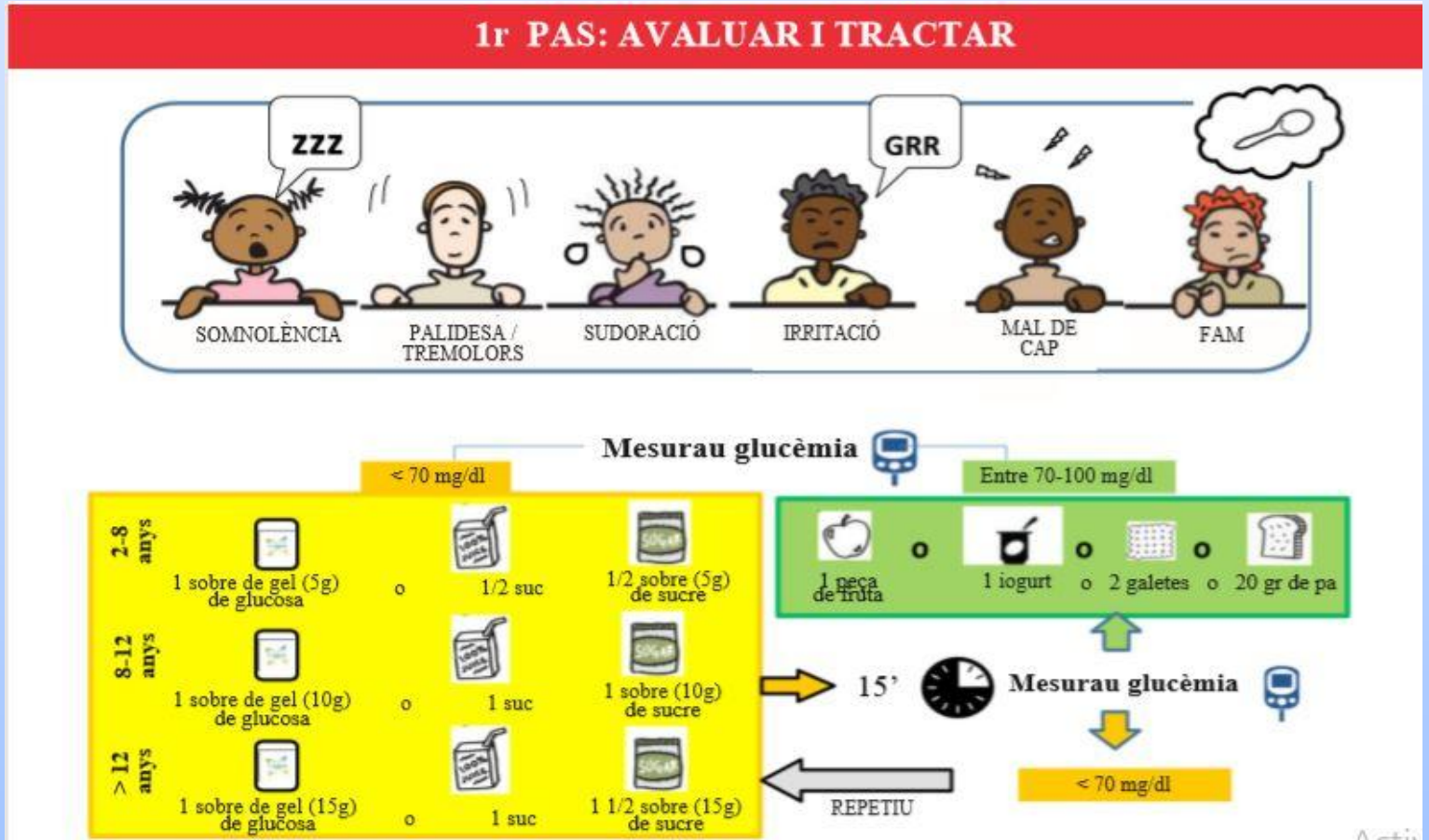
Disminució de la glucosa en sang

COM ACTUAR AMB UNA HIPOGLUCÈMIA?

HIPOGLUCÈMIA = glucèmia < 70 mg/ml

INFANT/JOVE CONSCIENT

COM ACTUAR AMB UNA HIPOGLUCÈMIA?

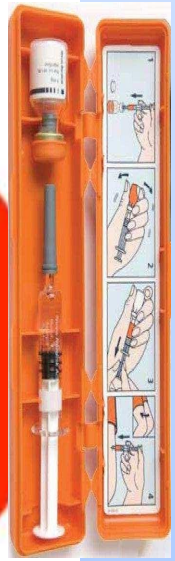
HIPOGLUCÈMIA = glucèmia < 70 mg/ml

INFANT/JOVE INCONSCIENT

2n PAS: SI SOSPITAU D'HIPOGLUCÈMIA GREU, CRIDAU EL 061 I SEGUIU INSTRUCCIONS

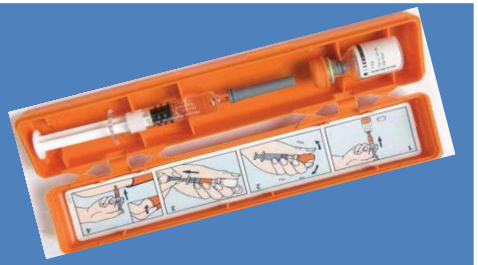
1. NO DEIXEU MAI EL NIN/L'ADOLESCENT TOT SOL.
2. Telefonau a Urgències (Tel.: 061) i comunicau que es tracta d'una crisi hipoglucèmica.
3. Cridau els pares o els tutors legals.
4. Encara que no pugueu contactar amb els pares o amb el representant legal, no dubteu d'administrar-li la medicació (deure de socors) seguint les instruccions del 061.

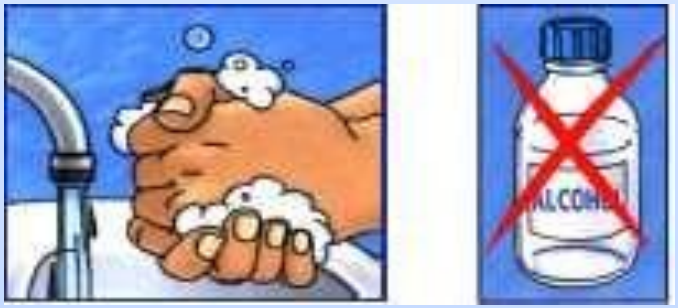

La rapidesa en l'administració d'aquesta medicació d'emergència té relació directa amb possible seqüeles i salvar-li la vida.

TÈCNICA D'ADMINISTRACIÓ DEL GLUCAGÓ

PRECAUCIONS AMB EL GLUCAGÓ

Conservar el glucagó a la gelera

Revisar la data de caducitat

Es recomana tenir dos envasos de glucagó

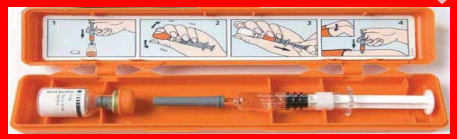

HIPOGLUCÈMIA AMB ADMINISTRACIÓ DE GLUCAGÓ

INFANT/JOVE INSCONSCIENT

ADMINISTRACIÓ GLUCAGÓ

RECUPERACIÓ DE LA CONSCIÈNCIA
administrar hidrats de carboni d'absorció ràpida (sucre o gel de glucosa) i posteriorment hidrats de carboni d'absorció lenta (pa o galletes)

Després de 15 minuts repetir test glucèmia

HIPERGLUCÈMIA: Alumnes amb bomba d'insulina

Si l'alumne duu un infusor continu d'insulina (ISCI), s'han de seguir les instruccions següents:

PROTOCOL D'ACTUACIÓ EN CAS D'HIPERGLUCÈMIA EN DIABÈTICS AMB ISCI A CENTRES EDUCATIUS

ALERTA ESCOLAR BALEAR
programa d'atenció immediata

Glucèmia >250 mg/dl

Feis el control de cossos cetònics

Pot conduir a una situació greu!

Cetònics <0,5 mmol/L

Cetònics >0,5 mmol/L

1. Comprovau el catèter, la inserció i el bon funcionament de la bomba

Correcte

Incorrecte

2. Administrau el bol corrector amb la bomba
3.-Feis el control de glucèmia en fer una hora

Glucèmia en descens: seguiu els controls habituals

Glucèmia igual o en ascens: administrau el bol corrector amb la ploma

1. Administrau el bol corrector amb la ploma (segons dosi calculada per l'ISCI)
2. Després del bol, donau líquids abundants amb hidrats de carboni d'absorció ràpida (llet, sucs, etc.)
3. Avisau a la família per canviar de sistema
4. Controlau la glucèmia i la cetonèmia en fer una hora.

L' EXERCICI FÍSIC és beneficiós per a tots els infants i joves, inclús si tenen diabetis.
Millora la forma física
Disminueix les necessitats d'insulina
Millora el perfil lidípic
Disminueix el risc de malaltia cardiovascular
Millora la sensació de benestar
Afavoreix la integració social

Abans de fer exercici	Durant l'exercici	Després de l'exercici
Mesurar la glucèmia: *Entre 100-200mg/dl iniciar l'exercici amb normalitat *Entre 70-100mg/dl ingerir aliment glucídic (suc de fruites) *Menys de 70mg/dl: glucèmia, postposar exercici fins superar glucèmia. *Més de 250mg/dl no és aconsellable realitzar l'exercici. Fer medició de cossos cetònics	Tenir a l'abast la glucosa o hidrat de carboni,	Mesurar la glucèmia, si ha estat exercici intens controlar la glucèmia les següents hores.

GOIB
CONSELLERIA
EDUCACIÓ, UNIVERSITAT
I RECERCA
DIRECCIÓ GENERAL
PRIMERA INFÀNCIA, INNOVACIÓ
I COMUNITAT EDUCATIVA

CONSELLERIA
SALUT I CONSUM
SERVEI SALUT
ILLES BALEARS

ALERTA ESCOLAR BALEAR
programa d'atenció immediata

Gràcies per la vostra atenció!

Podeu trobar informació i materials a la pàgina web del Servei d'Atenció a la Diversitat.

